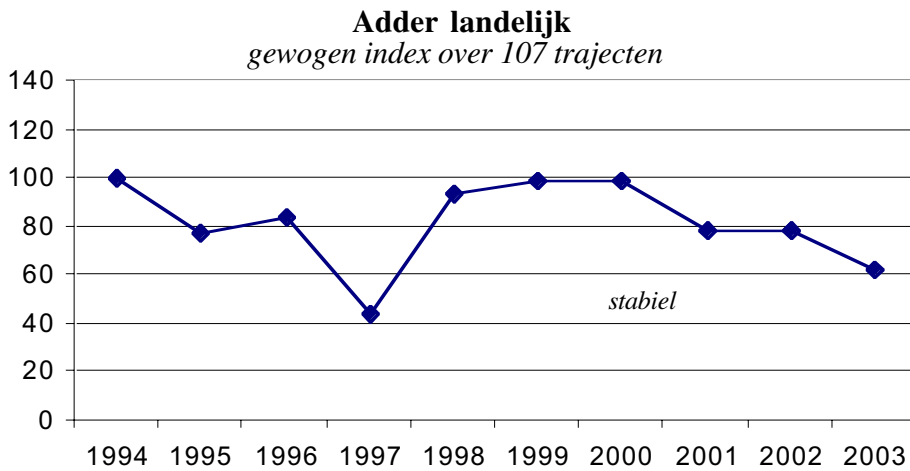
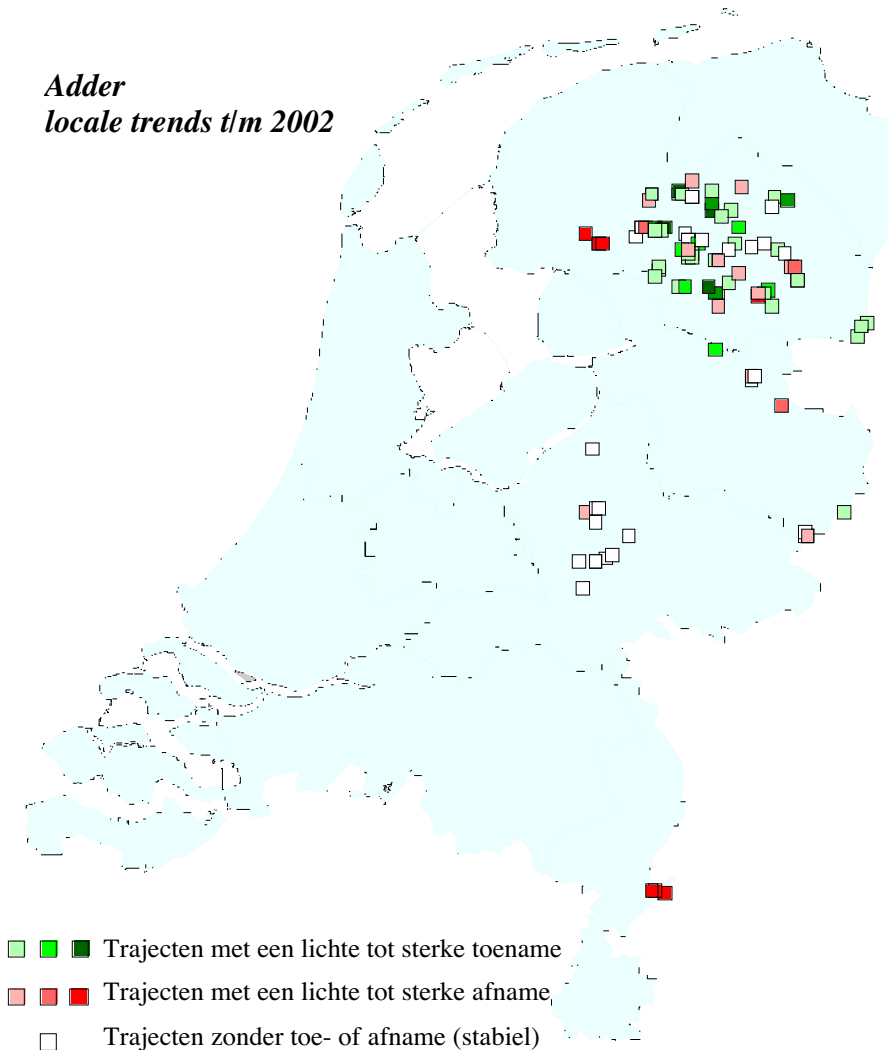

Adder 1994 – 2003

De adder werd in 2003 op 80 trajecten geteld. De meeste trajecten liggen in Noord-Nederland. Doordat de indexen gewogen worden naar het oppervlak leefgebied kunnen we een landelijke index geven die niet wordt gedomineerd door het grote aantal noordelijke trajecten. De landelijke trend is stabiel. Na een aanvankelijke afname en dieptepunt in 1997 herstelde de index zich in 1998. In Noord-Nederland kwam de index met 135 zelfs ruim boven de 100 uit. Tijdens die natte zomer van 1998 bleken de adders in deze regio op veel trajecten makkelijk te vinden. Elders in Nederland was dit niet het geval. Hoewel de landelijke index de laatste drie jaar weer afneemt is deze afname (nog) niet significant.

Adder locale trends t/m 2002

Op het kaartje zijn de lokale trends weergegeven. In Noord-Nederland, vooral in Friesland verschillen de trends van plek tot plek. Er zijn zowel trajecten waar de soort toeneemt als trajecten waar hij afneemt. Op diverse locaties in Friesland gaan adderpopulaties letterlijk kopje onder door vernatting (zie ook elders in deze Nieuwsbrief). In Drenthe en ook in Twente gaat het op locaties goed. Op de Veluwe is de adder op alle trajecten stabiel. Op de Meinweg in Midden-Limburg is sprake van een duidelijke en significante afname.

Grote aantallen adders worden vooral gemeld uit Drenthe en Friesland. Het gaat dan om terreinen als het Bargerveen, het Hijckerveld en de Duurswouderheide waar op sommige telrondes meer dan 30 adders werden gezien. In 2003 was het hoogste aantal adders 24, geteld door Jan & en Annie Rocks in het Bargerveen. Juvenile adders worden relatief veel waargenomen op de Duurswouderheide door Wim Andela & Albert Sytsma, soms meer dan tien jonge addertjes tijdens één bezoek.

Nu eens in kleur: Twee 'blauwachtige' adders, het rechtse dier is een vervellend vrouwtje (foto Dick van Dorp) links een pas verveld mannetje (foto Wim Andela)

naam: Jelle Hofstra
traject: Lippenhuisterheide
Regio: Friesland
soorten: adder, ringslang, levendbarende hagedis
sinds: 1990

Monitoor je voor je plezier?

Ja.

Wat fascineert je aan het traject of de soorten?

Ik vind reptielen (en amfibieën) erg fascinerende dieren. Mijn hele leven stond tot nu toe in het teken van deze dieren. Bovendien geeft het een goed gevoel naar deze dieren te mogen speuren, terwijl je weet dat nauwelijks iemand in dit natuurgebied wordt geduld.

Is er iets veranderd tijdens de periode dat je monitoort betreffende het aantal dieren?

Jazeker. In 1995/96 is de waterstand op de Lippenhuisterheide verhoogd. Men heeft gewacht tot het broedseizoen voorbij was. Helaas heeft men niet aan de herpetofauna gedacht. Halverwege de maand november heeft men het water plotseling laten stijgen. Tal van dieren zijn vermoedelijk in hun winterrust overvallen en verdronken. Noteerde ik in goede jaren per seizoen soms een dertigtal Adders, nu ben ik al blij als ik er drie tegenkom. Hetzelfde kunstje heeft men in 2003/04 uitgehaald met het natuurgebied het 'Zwarte Meer' onder Beetsterzwaag. Gelukkig is dat na actie van mijn kant hersteld.

Is er iets veranderd op het traject?

Sinds de verhoging van de waterstand heb ik andere, meer drogere route's geprobeerd. Tot nu toe zonder succes.

Hoe zie je de toekomst van jouw traject en je eigen rol daarin?

Naar ik denk zullen er tal van jaren over heen gaan voor de reptielenstand weer op peil is. Aangezien het natuurgebied (vooral wat adder en levendbarende hagedis betreft) vrij geïsoleerd ligt, is - lijkt mij - op den duur het gevaar van inteelt niet denkbeeldig. Hoewel ik mijn best doe de betreffende instanties bij dit soort ingrepen te doen inzien dat ze niet te lichtzinnig met de herpetofauna om moeten springen, heb ik het idee dat er nog tal van jaren over heen zullen gaan, voor men dit zal beseffen.

Heb je nog een tip voor andere monitoorders?

Blijf vooral allert aangaande ingrepen in het natuurgebied.